31977L0311

1977 4 28 *EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS* L 105/1

TARYBOS DIREKTYVA

1977 m. kovo 29 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ir miškų ūkio traktorių vairuotoją veikiantį triukšmo lygį, suderinimo

(77/311/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Ekonominės ekonominės bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [2],

kadangi norint įgyvendinti EEB tipo patvirtinimo tvarką, apie kurią kalbama 1974 m. kovo 4 d. Tarybos direktyvoje 74/150/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių tipo patvirtinimą, suderinimo [3], turėtų būti priimtos nuostatos, užtikrinančios saugias darbo sąlygas ir ypač apsaugančios žemės ūkio darbuotojų, vairuojančių tokius traktorius, klausą;

kadangi šios nuostatos yra ypač būtinos, nes tik dviejose valstybėse narėse priimtas įstatymas, pateikiantis išsamias nuostatas dėl vairuotoją, kuris vairuoja pirmiau nurodytus traktorius, veikiančio triukšmo lygio;

kadangi pirmiau nurodytų nacionalinių įstatymų skirtumai trukdytų prekybai Bendrijoje ir todėl kliudytų bendrosios rinkos sukūrimui bei jos veikimui,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ

1 straipsnis

1. Šioje direktyvoje: „žemės ūkio ir miškų ūkio traktorius“ – tai bet kokia ne mažiau kaip dviejų ašių motorinė ratinė arba vikšrinė transporto priemonė, kurios pagrindinė paskirtis – teikti traukos jėgą ir kuri specialiai suprojektuota vilkti, stumti, vežti arba varyti žemės ūkyje arba miškų ūkyje naudojamus tam tikrus padargus, mašinas arba priekabas. Traktorius gali būti pritaikytas kroviniams ir keleiviams vežti.

2. Ši direktyva taikoma tik šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems dviejų ašių traktoriams su pneumatinėmis padangomis, kurių didžiausias projektinis greitis ne mažesnis kaip 6 km/h ir ne didesnis kaip 25 km/h.

[1] OL C 127, 1974 10 18, p. 34.
[2] OL C 125, 1974 10 16, p. 30.
[3] OL L 84, 1974 3 28, p. 10.

2 straipsnis

1. Jokia valstybė narė negali atsisakyti suteikti traktoriui EEB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą, arba uždrausti parduoti, įregistruoti ar pradėti naudoti bet kokį traktorių dėl priežasčių, susijusių su vairuotoją veikiančiu triukšmo lygiu, jeigu šis lygis yra:

90 dB (A) pagal I priedą arba

86 dB (A) pagal II priedą.

Pereinamuoju laikotarpiu, kurio pabaiga, laikantis Direktyvos 74/150/EEB 13 straipsnyje išdėstytos tvarkos, turi būti nustatyta iki 1981 m. spalio 1 d., pirmiau nurodyti triukšmo lygiai, kai atliekami bandymai pagal I priedo 3.2.1.1 punkto ir II priedo 3.2.1.1. punkto reikalavimus, didinami 6 dB (A).

2. Pereinamuoju laikotarpiu, kurio pabaiga, laikantis Direktyvos 74/150/EEB 13 straipsnyje išdėstytos tvarkos, turi būti nustatyta iki 1981 m. spalio 1 d., valstybės narės gali leisti suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą traktoriams be kabinų, leisti juos parduoti, įregistruoti ar pradėti naudoti, jeigu šių traktorių triukšmo lygis yra:

96 dB (A) pagal I priedą arba

92 dB (A) pagal II priedą

3 straipsnis

Šioje direktyvoje vartojama sąvoka „kabina“ – tai bet kokia iš standžių, skaidrių ar nepermatomų komponentų pagaminta konstrukcija, iš visų pusių supanti vairuotoją ir visiškai atskirianti jį nuo aplinkos ir kurią nuolatos galima laikyti uždarą, kol ja yra naudojamasi.

4 straipsnis

Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad traktorius demonstruojant pirkėjams arba reklamuojant, nebūtų daroma nieko, kas galėtų įteigti, kad traktoriams, kalbant apie vairuotoją veikiantį triukšmo lygį, būdingos savybės, kurių traktoriai iš tikrųjų neturi.

5 straipsnis

Bet kokie pakeitimai, būtini priedų reikalavimus derinant su technikos pažanga, priimami laikantis Direktyvos 74/150/EE 13 straipsnyje nustatytos tvarkos.

6 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios per aštuoniolika mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstai būtų perduoti Komisijai.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1977 m. kovo 29 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. KAUFMAN

I PRIEDAS

MATAVIMŲ APARATŪRA, SĄLYGOS IR METODIKA

1. MATAVIMO VIENETAS IR MATAVIMŲ APARATŪRA

1.1. Matavimo vienetas

Triukšmo lygis matuojamas dB A svertine skale, išreiškiamas dB (A).

1.2. Matavimų aparatūra

Vairuotoją veikiantis triukšmo lygis matuojamas triukšmamačiu, aprašytu Tarptautinės elektrotechnikos komisijos 179 publikacijos pirmajame leidime (1965).

Jeigu užfiksuojami skirtingi duomenys, privalu naudoti didžiausių verčių vidurkį.

2. MATAVIMŲ SĄLYGOS

Matuojant laikomasi šių sąlygų:

2.1. traktoriaus masė turi būti eksploatacinė, t. y. be pasirenkamųjų priedų, tačiau su aušinimo skysčiu, tepalais, pilnu baku degalų, įrankiais ir vairuotoju. Pastarasis negali dėvėti ypač storų drabužių, šaliko arba kepurės. Traktoriuje negali būti daikto, galinčio iškreipti triukšmo lygį;

2.2. traktoriaus padangos turi būti pripūstos iki traktoriaus gamintojo rekomenduoto slėgio, variklis, pavarų dėžė ir varančiosios ašys privalo būti įšilusios iki normalios darbinės temperatūros ir radiatoriaus žaliuzės, jeigu sumontuotos, matuojant turi būti atviros;

2.3. jeigu tai gali padaryti įtaką triukšmo lygiui, papildomi traktoriaus varikliu arba autonominiu varikliu varomi įtaisai, pvz., priekinio stiklo valytuvai, šilto oro pūstuvas arba traktoriaus darbo velenas, kai matuojama, gali būti išjungti; įtaisai, kurie paprastai veikia vienu metu su traktoriaus varikliu, pvz., variklio aušinimo ventiliatorius, kai matuojama, privalo veikti;

2.4. bandymų aikštelė privalo būti atviroje ir pakankamai tylioje vietoje; tai gali būti, pavyzdžiui, atvira 50 metrų spinduliu aikštelė, kurios centrinė dalis – tai bent 20 metrų spinduliu iš esmės lygus plotas arba horizontali kuo plokštesnio kelio atkarpa kieta danga, kurioje būtų kuo mažiau griovelių lietaus vandenims nutekėti. Kelias privalo būti kuo švaresnis ir kuo sausesnis (pvz., nuo kelio turi būti nušluotas žvyras, lapai, nuvalytas sniegas ir t. t.). Nuokalnės ir kelio nelygumai gali būti tokie, jeigu jų sukeliami triukšmo lygio pokyčiai nėra didesni už leistinąsias matavimų įrangos paklaidų nuokrypas;

2.5. kelio danga privalo būti tokia, kad padangos nekeltų per didelio triukšmo;

2.6. oras privalo būti geras ir sausas, be vėjo, arba gali pūsti silpnas vėjas. Vairuotoją veikiantis aplinkos triukšmas, kurį sukelia vėjas arba kiti triukšmo šaltiniai, privalo bent 10 dB (A) būti mažesnis už traktoriaus sukeliamo triukšmo lygį;

2.7. jeigu matavimams naudojama transporto priemonė, ją privalu vilkti arba ji privalo važiuoti pakankamu atstumu nuo traktoriaus, kad būtų išvengta visų bet kokių trukdžių. Matuojant joks objektas, trukdantis matuoti, arba atspindintis paviršius negali būti arčiau kaip per 20 m nuo kiekvienos bandymų kelio, kuriuo važiuoja traktorius, pusės ir arčiau kaip per 20 m nuo traktoriaus priekinės arba užpakalinės dalies. Laikoma, kad į šią sąlygą atsižvelgta, jeigu triukšmo lygio pokyčiai, vykstantys dėl pirmiau išvardytų priežasčių, nėra didesni už leistiną paklaidą; jeigu ši sąlyga neišpildoma, privalu liautis matuoti tol, kol baigiasi trukdymas;

2.8. visus nustatyto ciklo matavimus privalu atlikti tame pačiame kelyje.

3. MATAVIMŲ METODIKA

3.1. Mikrofonas turi būti 250 mm nuo sėdynės vidurio plokštumos, pasirenkamas tas šonas, kuriame būna didesnis triukšmo lygis.

Mikrofono membraną privalu nukreipti į priekį, o mikrofono centras privalo būti 790 mm virš ir 150 mm į priekį nuo III priede aprašyto sėdynės atskaitos taško. Mikrofono neturi veikti perteklinė vibracija.

3.2. Didžiausias triukšmo lygis dB (A), nustatomas taip:

3.2.1. Traktorių, kuriuose yra serijinės gamybos uždaro tipo kabina, visas angas (pvz., duris, langus), kai atliekami pirminiai matavimai, privalu uždaryti.

3.2.1.1. atliekant antrąją matavimų seriją, angas privalu palikti atidarytas, jeigu jas atidarius nesukeliama pavojaus saugai kelyje, tačiau pakeliamus aukštyn arba nuleidžiamas priekinius stiklus privalu palikti uždarytus;

3.2.2. triukšmą privalu matuoti nejautriu triukšmamačiu esant apkrovai, atitinkančiai didžiausią pavaros, kuriai veikiant į priekį judama greičiu, artimu 7,25 km/h, triukšmą.

Reguliatoriaus valdymo svirtis privalo būti nustatyta pilnam degalų tiekimui. Pradėjus be jokios apkrovos, ją privalu didinti tol, kol pasiekiamas didžiausias triukšmo lygis. Kiekvieną kartą padidinus apkrovą, prieš matuojant, privalu palaukti, kol triukšmo lygis nusistovi;

3.2.3. triukšmą privalu matuoti lėtai suveikiančiu triukšmamačiu, kai apkrova atitinka didžiausią kiekvienos pavaros, išskyrus nurodytų 3.2.2 punkte, triukšmą, kurių nustatytas triukšmo lygis yra bent 1 dB (A) didesnis už triukšmo lygį, nustatytą 3.2.2 punkte nurodytai pavarai.

Reguliatoriaus valdymo svirtis privalo būti nustatyta pilnam degalų tiekimui. Pradėjus be jokios apkrovos, ją privalu didinti tol, kol pasiekiamas didžiausias triukšmo lygis. Kiekvieną kartą padidinus apkrovą, prieš matuojant, privalu palaukti, kol triukšmo lygis nusistovi;

3.2.4. triukšmą privalu matuoti, kai eksploatacinės masės traktorius važiuoja didžiausiu projektiniu greičiu.

3.3. Į bandymo ataskaitą įtraukiami duomenys triukšmo lygio matavimų, atliktų laikantis šių sąlygų:

3.3.1. įjungus pavarą, kuria važiuojama greičiu, artimiausiu 7,25 km/h greičiui;

3.3.2. įjungus bet kurią pavarą, jeigu laikomasi 3.2.3 punkte aprašytų sąlygų;

3.3.3. važiuojant didžiausiu projektiniu greičiu.

4. VERTINIMO KRITERIJAI

3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 ir 3.2.4 punktuose aprašytų matavimų rezultatai negali viršyti 2 straipsnyje nustatytų verčių.

II PRIEDAS

MATAVIMŲ APARATŪRA, SĄLYGOS IR METODIKA

1. MATAVIMO VIENETAS IR MATAVIMŲ APARATŪRA

1.1. Matavimo vienetas

Triukšmo lygis matuojamas dB A svertine skale, išreiškiamas dB (A).

1.2. Matavimų aparatūra

Vairuotoją veikiantis triukšmo lygis matuojamas triukšmamačiu, aprašytu Tarptautinės elektrotechnikos komisijos 179 publikacijos pirmajame leidime (1965).

Jeigu užfiksuojami skirtingi duomenys, privalu naudoti didžiausių verčių vidurkį.

2. MATAVIMŲ SĄLYGOS

Matuojant laikomasi šių sąlygų:

2.1. traktoriaus masė turi būti eksploatacinė, t. y. be pasirenkamųjų priedų, tačiau su aušinimo skysčiu, tepalais, pilnu baku degalų, įrankiais ir vairuotoju. Pastarasis negali dėvėti ypač storų drabužių, šaliko arba kepurės. Traktoriuje negali būti daikto, galinčio iškreipti triukšmo lygį;

2.2. traktoriaus padangos turi būti pripūstos iki traktoriaus gamintojo rekomenduoto slėgio, variklis, pavarų dėžė ir varančiosios ašys privalo būti įšilusios iki normalios darbinės temperatūros ir radiatoriaus žaliuzės, jeigu sumontuotos, matuojant turi būti atviros;

2.3. jeigu tai gali padaryti įtaką triukšmo lygiui, papildomi traktoriaus varikliu arba autonominiu varikliu varomi įtaisai, pvz., priekinio stiklo valytuvai, šilto oro pūstuvas arba traktoriaus darbo velenas, kai matuojama, gali būti išjungti; įtaisai, kurie paprastai veikia vienu metu su traktoriaus varikliu, pvz., variklio aušinimo ventiliatorius, kai matuojama, privalo veikti;

2.4. bandymų aikštelė atlikti privalo būti atviroje ir pakankamai tylioje vietoje; tai gali būti, pavyzdžiui, atvira 50 m spinduliu aikštelė, kurios centrinė dalis – tai bent 20 m spinduliu iš esmės lygus plotas arba horizontali kuo plokštesnio kelio atkarpa kieta danga, kurioje būtų kuo mažiau griovelių lietaus vandenims nutekėti. Kelias privalo būti kuo švaresnis ir kuo sausesnis (pvz., nuo kelio turi būti nušluotas žvyras, lapai, nuvalytas sniegas ir t. t.). Nuokalnės ir kelio nelygumai gali būti tokie, jeigu jų sukeliami triukšmo lygio pokyčiai nėra didesni už leistinąsias matavimų įrangos paklaidų nuokrypas;

2.5. kelio danga privalo būti tokia, kad padangos nekeltų per didelio triukšmo;

2.6. oras privalo būti geras ir sausas, be vėjo arba gali pūsti silpnas vėjas.

Vairuotoją veikiantis aplinkos triukšmas, kurį sukelia vėjas arba kiti triukšmo šaltiniai, privalo bent 10 dB (A) būti mažesnis už traktoriaus sukeliamo triukšmo lygį;

2.7. jeigu matavimams naudojama transporto priemonė, ją privalu vilkti arba ji privalo važiuoti pakankamu atstumu nuo traktoriaus, kad būtų išvengta visų bet kokių garso trukdžių. Matuojant joks objektas, trukdantis matuoti, arba atspindintis paviršius negali būti arčiau kaip per 20 m nuo kiekvienos bandymų kelio, kuriuo važiuoja traktorius, pusės ir arčiau kaip per 20 m nuo traktoriaus priekinės arba užpakalinės dalies. Laikoma, kad į šią sąlygą atsižvelgta, jeigu triukšmo lygio pokyčiai, vykstantys dėl pirmiau išvardytų priežasčių, nėra didesni už leistiną paklaidą; jeigu šios sąlygos nesilaikoma, privalu liautis matuoti tol, kol baigiasi trukdymas;

2.8. visus nustatyto ciklo matavimus privalu atlikti tame pačiame kelyje.

3. MATAVIMŲ METODIKA

3.1. Mikrofonas turi būti 250 mm nuo sėdynės vidurio plokštumos, pasirenkamas tas šonas, kuriame būna didesnis triukšmo lygis.

Mikrofono membraną privalu nukreipti į priekį, o mikrofono centras privalo būti 790 mm virš ir 150 mm į priekį nuo III priede aprašyto sėdynės atskaitos taško. Mikrofono neturi veikti perteklinė vibracija.

3.2. Triukšmo lygis, išmatuotas decibelais dB (A), nustatomas taip:

3.2.1. traktorius privalo važiuoti kelio atkarpa vienodu bandymo greičiu bent tris kartus ne trumpiau kaip po 10 sekundžių;

3.2.2. traktorių, kuriuose yra serijinės gamybos uždaro tipo kabina, visas angas (pvz., duris, langus), kai atliekami pirminiai matavimai, privalu uždaryti.

3.2.2.1. atliekant antrąją matavimų seriją, angas privalu palikti atidarytas, jeigu jas atidarius nesukeliama pavojaus saugai kelyje, tačiau pakeliamus aukštyn arba nuleidžiamas priekinius stiklus privalu palikti uždarytus;

3.2.3. triukšmą privalu matuoti lėtai suveikiančiu triukšmamačiu, kai variklio sūkiai per minutę yra didžiausi, t. y. įjungus pavarą, kuriai veikiant judama greičiu, artimiausiu 7,25 km/h esant vardiniam sūkių per minutę skaičiui. Atliekant matavimus traktoriaus masė turi būti eksploatacinė.

4. VERTINIMO KRITERIJAI

3.2.2 ir 3.2.3 punktuose aprašytų matavimų rezultatai negali viršyti 2 straipsnyje nustatytų verčių.

III PRIEDAS

SĖDYNĖS ATSKAITOS TAŠKO NUSTATYMAS

1. APIBRĖŽIMAS

1.1. Sėdynės atskaitos taškas *(S)* – tai taškas vidurinėje išilginėje sėdynės plokštumoje, kurioje kertasi sėdynės atramos apatinės dalies liečiamoji plokštuma ir horizontali plokštuma. Ši horizontali plokštuma sėdynės pagrindo apatinį paviršių kerta 150 mm prieš sėdynės atskaitos tašką.

2. SĖDYNĖS ATSKAITOS TAŠKO NUSTATYMAS

2.1. Sėdynės atskaitos taškas nustatomas naudojant šio priedo priedėlyje 1 ir 2 paveiksluose pateiktą prietaisą, kuris suteikia galimybę imituoti sėdinčiojo sukuriamą apkrovą.

2.2. Sėdynė turi būti nustatyta viduriniame vertikalaus sėdynės reguliavimo taške, sėdynė šitaip nustatoma neatsižvelgiant į jos horizontalų reguliavimą. Norint nustatyti I ir II priedų 3 skyriuje nurodytą mikrofono vietą, sėdynę privalu pastumti į vidurinį arba kuo arčiau vidurinio horizontalaus sėdynės reguliavimo taško.

3. ĮTAISO APRAŠAS

3.1. 2.1 punkte nurodytas įtaisas sudarytas iš sėdynės pagrindo ir dviejų sėdynės atkaltės plokščių.

3.2. Apatinė atkaltės plokštė sujungiama toje vietoje, kur yra sėdynkauliai *(A)* ir strėnos *(B)*, lankstos *(B)* aukštis reguliuojamas (žr. 2 paveikslą).

4. ĮTAISO NUSTATYMAS

Įtaisas dedamas taip:

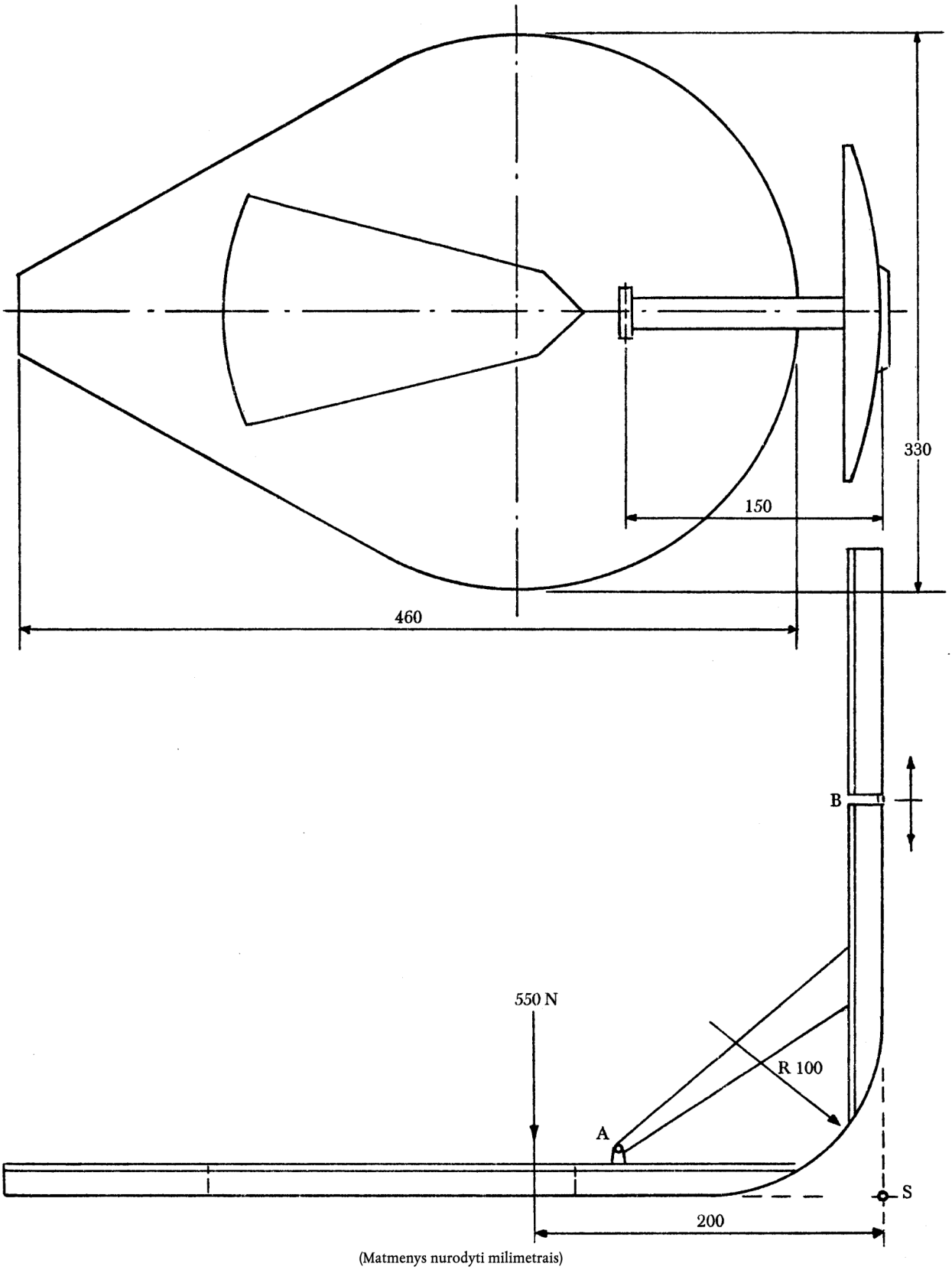
4.1. įtaisas uždedamas ant sėdynės;

4.2. tada įtaisas taške, kuris yra 50 mm prieš jungtį *(A)*, veikiamas 550 N jėga, ir dvi atkaltės plokštės šiek tiek paspaudžiamos, kad prisiliestų prie sėdynės atkaltės;

4.3. jeigu atkaltės apatinės zonos aiškios liestinės nustatyti negalima, apatinę atkaltės plokštę, pastačius, kad ji būtų vertikali, privalu šiek tiek prispausti prie atkaltės;

4.4. sėdynes su pakaba, kuri reguliuojama atsižvelgiant į vairuotojo svorį, pakaba nustatoma taip, kad sėdynė atsidurtų vidurinėje padėtyje tarp abiejų kraštinių padėčių.

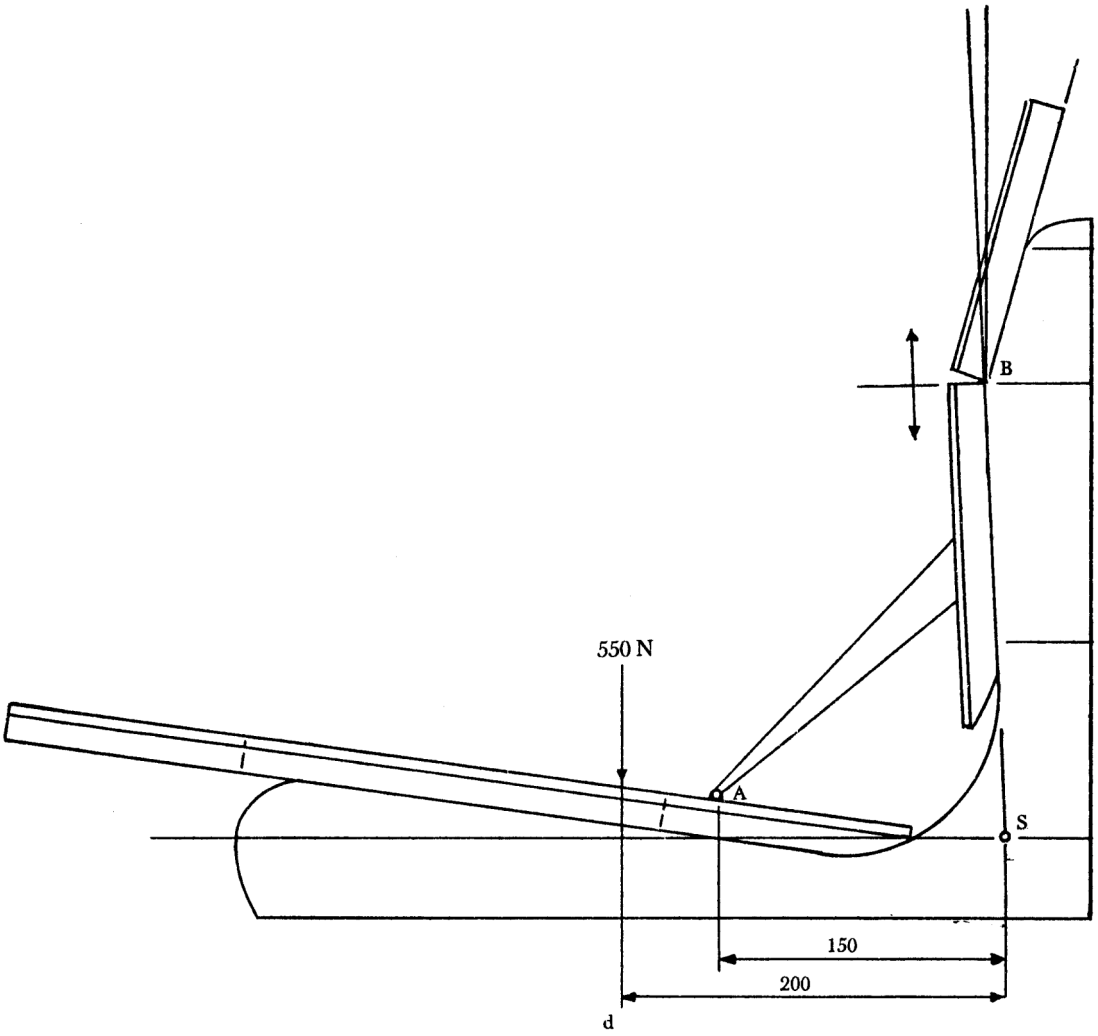
PRIEDĖLIS

(Matmenys nurodyti milimetrais)

1 paveikslas

Įtaisas sėdynės atskaitos taškui nustatyti

(Matmenys nurodyti milimetrais)

2 paveikslas

Metodas sėdynės atskaitos taškui nustatyti